

Verslag op hoofdpunten van het rondetafelgesprek “Eigen verantwoordelijkheid eerst” van Expertisecentrum Elan, gehouden op vrijdag 11 juni van 13.00 uur tot 16.30 uur in het Posttheater te Arnhem

Aan de hand van de volgende vragen zijn de aanwezigen in kleine groepjes in dialoog gegaan:

- Hoe sta je in het leven in relatie tot je geloof/overtuiging/levensbeschouwing?
- Wat zie je gebeuren in je werkomgeving dat leidt tot een kloof tussen verschillende groeperingen?

Van de ervaringen in de groepjes wordt plenair verslag gedaan:

1. Over de methode van dialoog worden de volgende opmerkingen gemaakt:

- De tijd was te krap om de vragen te beantwoorden.
- Er zijn intensieve gesprekken ontstaan.
- Door uit verschillende invalshoeken te praten kwamen er nieuwe inzichten naar boven.
- Iedereen bleek serieus bezig te zijn met zijn eigen gevoelige onderwerpen.
- Het was uitnodigend om je verhaal aan elkaar te vertellen omdat er een sfeer was van rust en respect voor elkaar.
- Het was prettig om geen agenda te hebben.
- De sfeer was prettig, open en respectvol. Iedereen praatte rustig en luisterde goed, niemand viel een ander aan over een standpunt.
- De dialoog zelf is de sleutel tot de oplossing omdat je elkaar leert kennen.

2. Naar aanleiding van de vraag naar hoe je in het leven staat in relatie tot je geloof/overtuiging/levensbeschouwing worden de volgende opmerkingen gemaakt:

- Deelnemers die elkaar al kenden, bleken veel standpunten van elkaar nog niet te weten.
- Er is gesproken over wat het geloof in het leven van enkele deelnemers betekent, waarbij er verbazing ontstond over wat geloof met mensen doet.

3. Naar aanleiding van de vraag naar de signalen in de werkomgeving die tot een kloof leiden tussen verschillende groeperingen worden de volgende opmerkingen gemaakt:

- Gesproken is over hoe dergelijke signalen kunnen worden opgepikt.
- Er is een sfeer van veiligheid en openheid nodig om iets met de signalen te kunnen doen.
- Er werd een kloof gesignaleerd op school tussen ouders en kinderen en docenten.
- De kloof tussen ouders en pleegouders is genoemd.
- Er is een kloof tussen beleid en praktijk gesignaleerd.
- Discriminatie van homoseksuelen in de werksituatie werd herkend.
- Gesproken is over manieren om op creatieve wijze het taboe van homoseksualiteit te doorbreken.

- Factoren die tot een kloof kunnen leiden worden genoemd: leeftijd, kleding, afkomst, verschil in welvaart en positie, geslacht, opleidingsniveau, politieke overtuiging, geaardheid.
- Het lijkt belangrijk om in dialoog te gaan met mensen die anders zijn dan je zelf bent.
- Men zou meer gericht moeten zijn op de overeenkomsten die er ook bestaan tussen verschillende culturen en groepen. Een aantal handvatten hiervoor: moeite nemen, interesse tonen, leren van elkaar, bewustzijn van de eigen vooroordelen, transparant zijn, leren omgaan met angst en belemmeringen om met mensen te gaan praten, belemmeringen accepteren en integreren in wat je doet en eigen verantwoordelijkheid nemen.
- Begrip is de sleutel tot tolerantie. Intolerantie kan leiden tot de kloof, die gestopt kan worden door elkaar te begrijpen.
- Groepen worden gecreëerd door een verschil met een andere groep te benadrukken. Als mensen uit hun eigen groep stappen om met anderen te praten, kunnen vooroordelen en onbegrip weggenomen worden.
- Het sociaal-economisch milieu bepaalt voor een groot deel in welke groep je terecht komt en hoe je leven zal zijn. Etnische groepen behoren vaak tot een lager sociaal-economisch milieu. Je komt ze niet tegen als je zelf in een hoger sociaal-economisch milieu zit.
- Gesproken is over hoe je als hulpverlener een beter gesprek kunt hebben met iemand. Daarbij is het belangrijk dat je concreet bent, doorvraagt, prikkelt of zelf stelling neemt (gespreksvaardigheden).
- In contact met jongeren kan het helpen een positieve draai te geven aan iets dat negatief benaderd wordt en een scheiding te maken tussen gedrag en persoon.

4. Plenair wordt gesproken over de aanpak van het probleem, de mogelijkheden om met jongeren in gesprek te gaan en de eigen verantwoordelijkheid:

- Media, politici, gemeenten en witte instellingen zouden zich ervan bewust moeten worden dat zij een rol spelen in het radicaliseringsproces. Ook moet geluisterd worden naar hun motieven.
- Relatiegericht werken met jongeren en een vertrouwensband opbouwen helpt bij de volgende stap naar eigen verantwoordelijkheid.
- Om jongeren te bereiken is het belangrijk niet meteen te focussen op de problemen, maar eerst goed contact te leggen.
- Vooroordelen verdwijnen wanneer je met groepen jongeren in gesprek gaat.
- Gedragsverandering en/of bewustwordingsproces is nodig bij gedrag dat door de maatschappij niet getolereerd wordt: homofobie gedrag, eengerelateerd en huiselijk geweld en discriminatie.
- Er moet gewezen worden op gedrag dat in strijd is met de wet, de overheid moet daar druk op zetten.
- Grenzen moeten worden gesteld door politie, ouders, docenten, jongerenwerkers en stadswachten.
- In het onderwijs komen vaak onbenutte momenten voor, zoals bij kleine foute grapjes. Ook docenten zelf zouden aan 'groot onderhoud' moeten doen. Ouders kunnen betrokken worden bij problemen op school.
- Een theaterstuk over seksuele diversiteit kan helpen het onderwerp bespreekbaar te maken.

- Gevoelige onderwerpen bespreekbaar laten maken door mensen met dezelfde achtergrond als de groep waarin het besproken wordt.
- Homoseksualiteit is in de Turkse en Marokkaanse cultuur niet bespreekbaar. Een deel van de verantwoordelijkheid op dit gebied ligt bij de ouders. Uit onderzoek is gebleken dat een westerse, directe aanpak voor deze groepen niet de juiste manier is.
- Eergerelateerd geweld is inmiddels wel bespreekbaar. Homoseksualiteit wordt gezien als gedrag dat veranderd kan worden.
- Om het taboe op homoseksualiteit te doorbreken zou ruimte gecreëerd moeten worden met de inzet van mensen uit de eigen gelederen, zoals er ook in de Nederlandse cultuur voorvechters zijn geweest.
- Seksualiteit heeft met het geloof te maken. Het anders interpreteren van de Koran zou openheid kunnen creëren.
- Mogelijkheden voor gedragsverandering: de zachte aanpak met creatieve middelen (erover praten, theater gebruiken, kunsten) en de harde aanpak via reguliere instanties.
- Inzetten van een sleutelfiguur, vertrouwenspersoon.
- Een taboe is het makkelijkst te doorbreken waar het er bij iedereen nog steeds is: op het voetbalveld.

5. Afsluiting

- Deze dag is als positief ervaren, de opzet was leuk, er is waardering voor de aanwezige jongeren.
- De dag van de week was niet zo goed gekozen: op vrijdag zie je weinig moslimorganisaties.
- Iemand met een politiek rechtse invalshoek werd gemist in het gezelschap.
- Het plan is om in het najaar een vervolgbijeenkomst te organiseren. De bedoeling is uiteindelijk tot een methodiek te kunnen komen met handvatten die door diverse beroepsgroepen gebruikt kunnen worden.

info@elanexpertise.nl

www.elanexpertise.nl

telefoon (026) 352 34 20